

ובל מאמונים

פרשת קדושים

פערל ווערטער איבער אמן און תפילה אין די פרשה

מאוצרות אמונים

ברחמיך הרבים כל שטרי חובותינו; אין אנהויב בעהטן מיר פון השי"ת ער זאל מוחל זיין די עבירות וואס מיר אליין זענען נכשל געווארן, און נאכדעם בעהטן מיר ער זאל אויך אויסמעקן די שטרי חובות וואס מיר זענען 'ערב' אויף זיי, מיט דעם וואס מיר האבן נישט מוחה געווען אויף די בעלי עבירה, ווייל "כל ישראל ערבים זה בזה" (שבועות לט א).

¹שערי תשובה א ז; דבר בעתו - בית ישראל יח

'ונסלח' אויף 'חטא' - וויאזוי קען דאס זיין?

"וְכַפַּר עָלָיו הַפֶּהן בְּאֵל הַאֲשָׁם... וְנִסְלַח לוֹ מִחַטָּאתוֹ..." (וי כב)
 "וְנִסְלַח לוֹ מִחַטָּאתוֹ..." - לרבות את המזיד כשוגג" (רש"י, ע"פ כריתות ט א).

וויאזוי דרשיענען די חכמים אז דער פסוק רעדט אויך פון א מזיד?
 זאגט דער מגיד רבי פנחס פון פּאָלאַצק, א תלמיד פון דער גר"א:

אין דער ווידיאו וואס מ'זאגט אין יום כיפור זענען מיר מאריך צו בעהטן: "שתכפר לנו על כל חטאתינו ותסלח לנו על כל עונותינו ותמחל לנו על כל פשעינו", און רבי יצחק אייזיק מטירנא בעל 'ספר המנהגים' (עש"ת, ערב י"ד) זאגט אז מ'האט דירעקט אויסגעשטעלט דעם לשון, ווייל אויך די תורה טיילט אפ און שרייבט אויף 'חטא' [=שוגג] א לשון 'כפרה', אויף 'עוון' [=זדון] א לשון 'סליחה', און אויף 'פשע' [=מרידה] א לשון 'מחילה'.

לויט דעם קען מען פארשטיין, ווייל די תורה האט דא געשריבן אויף 'חטא' [=שוגג] א לשון וואס איז פאסיג אויף א 'זדון' [=ונסלח], לערנען די חכמים פון דעם אז דער פסוק רעדט סיי פון א שוגג און סיי פון א מזיד.
²פְּעֻלָּתֵי הַשְּׂמִינִי, בַּקּוֹנְטֵרֵס אֹתֵי ט

דער שיעור פון כבוד רבו איז אזוי ווי דער שיעור פון קריאת שמע

"מִפְּנֵי שִׁבְחָהּ תִּקְוָם... וְיִרְאֶת מְאֹלָקֶיךָ" (וי טב)

אין מסכת קידושין זאגן די חכמים (קידושין לג ב): "אין תלמיד חכם רשאי לעמוד מפני רבו אלא שחרית וערבית, כדי שלא יהיה כבודו מרובה שמים". ערקלערט דער ט"ז (י"ד רמב"ב) - אז דער כבוד פון זיין רבי נישט זיין מער פון דער עול מלכות שמים וואס א מענטש איז אויף זיך מקבל ביים ליינען קריאת שמע אינדערפריה און ביינאכט.

רבי שלמה סובל פון די גאוני ירושלים האט צו דעם מוסיף געווען, דעריבער האט די תורה געשריבן די מצוה געבן דער ציווי: "וְיִרְאֶת מְאֹלָקֶיךָ", זאלסט זיך ארויסלערנען אז דער שיעור פון מכבד זיין א רבי איז אזוי ווי דער שיעור פון מקבל זיין עול מלכות שמים - צוויי מאל יעדן טאג.
³שלמה חדשה; ח"א סי' ב

זיך צו דעם איינגעוואוינען, וועט דאס געוואוינהייט ווערן א נאטור, און אויך אויף דער עלטער וועט ער זיך אזוי פירן. און אויב דער חזן וועט נישט אזוי טון, ליגט דער שטראף אויפן חזן אויף דעם וואס ער איז גורם א טויט שטראף פאר דער וואס הערט... חס ושלום. נאר ווייל מיר ווייסן אז אין בעל הרחמים פוגע בפשטות תחילה, ווערט ער א ארימאן חס ושלום, און א עני איז חשוב כמת. דעריבער, מיינע ברודער און גוטע פריינד, דער אמן זאל נישט זיין גרינגעשעצט אין ענקערע אויגן.
⁴ספר הגן ודרך משה; ליום ס"א

רזי אמונים

רמזים פון אמן אין די פרשה

דער וואס ענטפערט אמן ווערט אנגערופן 'קדוש'

"וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם וְהִיָּתֶם קְדוֹשִׁים כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם" (ז כ)
 אין מסכת ברכות (ג.ב, ראה מהרש"א ח"א שם) דרשיענען די חכמים דעם פסוק אויף דער ענין פון ברכת המזון. שרייבט רבי נפתלי כץ בעל 'סמיכת חכמים': "אויב דער מברך ווערט אנגערופן 'קדוש', איז דאך א קל וחומר אז דער וואס ענטפערט אמן ווערט אנגערופן 'קדוש', ווייל 'גדול העונה אמן יותר מהמברך' (ברכות סם).

⁵ספר הצוואה; כא

דערציילט רבי יצחק זילבערשטיין שליט"א: אין געדענק אז אין ירושלים האט מען אנגערופן א געוויסער איד מיטן טיטול 'קדוש', נאר צוליב דעם וואס אויף דער עלטער ווען ער איז געווען אלט און שוואך האט ער זיך אנגעשטרענגט צו גיין אין שול ענטפערן אמן אויף די ברכות.

⁶נורתי אמן; ח"א עמ' קנו

מחוק ברחמיך... שטרי ערבבותו

"הֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתְךָ וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא" (וי ט)
 רבינו יונה גירונדי טייטש:

ווייל ווען איינער זעהט זיין חבר ווערט געשטרויכלט מיט א עבירה און איז נישט מוחה ווערט ער אויך געשטראפט, (ראה סנהדרין כו ב). דעריבער ווארנט די תורה: אויב 'הֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתְךָ', דעמאלטס: "וְלֹא תִשָּׂא [אויף דיר] עָלָיו [וועגן אים] חֲטָא".

לויט דער יסוד ערקלערט דער 'חפץ חיים' די סיבה פארוואס מיר בעהטן צוויי מאל ביי 'אבינו מלכנו': "מחה והעבר פשעינו וחטאתינו מנגד עיניך", און אויך "מחוק

זאגן די ברכה גיט אריין א ברכה

"לֹא תִשָּׂק אֶת רֵעֶךָ וְלֹא תִגְזֹל" (וי ט)
 דער 'אור החיים' הקדוש טייטש:

דער פסוק איז מרמז אויף די גמרא (ברכות ב ה) וואס זאגט: "כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה כאילו גזול להקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל", און אזוי קען מען טייטשן דעם פסוק: אויב דו וועסט מקפיד זיין זאגן א ברכה אויף דיין עסן, דעמאלטס "לֹא תִשָּׂק" דעם אויבערשטן וואס ווערט אנגערופן "רֵעֶךָ" (משלי כו י"ג פ"רש"י ס), און דורך דעם: "וְלֹא תִגְזֹל" אויך דעם כנסת ישראל.

די באדייט פון די 'גזילה' פון כנסת ישראל, ערקלערט דער דובנער מגיד:

די חכמים האבן מתקן געווען א עקסטערע ברכה אויף יעדע סארט עסנווארג, ווייל אין יעדע סארט עסנווארג וואס איז פארהאן אויף דער וועלט, קומט אריין די ברכה דורך דעם נוסח הברכה וואס די אידן זאגן בעפאר זיי עסן. קומט אויס אז דער וואס עסט פון א געוויסע סארט עסן אן קיין ברכה, דורך דעם ווערן געשעדיגט די קומענדיגע געוואוקסן פון דער סארט, און דורך דעם גזל'ט ער כנסת ישראל.
⁷אור החיים; 'אהל יעקב' עקב

'הוכח תוכיח' אויף ענטפערן אמן

"הֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתְךָ" (וי ט)

דער מוכיח הקדמון רבי משה כהנא פון גיבטיט דערציילט אויף זיך, אז ווען איז ער אויפגענומען געווארן צו זיין א 'מוכיח' אין עטליכע לענדער, האט אים זיין שווער געזאגט, ווייל ער האט זוכה געווען זיך באהעפטן מיט א אייניקל פון דער בעל הלבושים וואס האט זיך אונטערגענומען מחזק זיין און מעורר זיין איבער דעם חוב פון ענטפערן אמן, צוליב דעם ליגט אויך אויף אים צו דרשיענען אין אלע קהילות און מעורר זיין די אידן אויף ענטפערן אמן.

און אזוי שרייבט ער אין זיין ספר 'דרך משה':

"עס ווערט געברענגט אין די ספרי מוסר אז א חסיד האט געפאסט אויף די גלות וואס איז אזוי לאנג, און אין חלום האט ער באקומען א ענטפער: וויאזוי קען קומען די גאולה ווען די מענטשן געבן נישט אכטונג ענטפערן אמן אויף די ברכות פון די גאולה, ד.מ. די ברכה 'המחזיר שכינתו...' [ווייל מ'הייבט באלד אן זאגן 'מודים דרבנן'], און די ברכה 'הפורש סוכת שלום' [ווייל באלד הייבט מען 'שמרו']".

דעריבער אין אלע קהילות וואו איך פאר ארום מזכה זיין דעם רב, מאך איך א תקנה, און איך באפעל די חזנים אז בעפאר 'מודים' און בעפאר 'שמרו' זאלן זיי ווארטן אביסל נאכן ענדיגן די ברכה, און געבן א קלאפ אויפן שטענדער, כדי דערמאנען דעם קהל - אנשים נשים וטף - ענטפערן אמן. און אויב פון די יוגנט וועט מען

• אין לך רעים אהובים יותר מאלה •

"ווי גוט איז צו איינפירן אז דער שליח ציבור זאל זאגן די ברכות השחר בקול רם, און די וואס ענטפערן אמן זאלן אינזין האבן נישט יוצא זיין. און נישט נאר דאס, נאר אויך די וואס נעכטיגן אין איין צימער זאלן אויפשטיין און יעדער זאל זאגן אליין די ברכות, און די אנדערע זאלן ענטפערן אמן, און נאכדעם זאלן זיי גיין אין שוהלה... און אויף דעם אופן אין לך רעים אהובים יותר מאלה..."

ש"ת הרמ"ע מפאנו סי' קט

ברכת המזון - די ברכה 'בונה ירושלים' (ו')

'אתה לא תלוח'

דעם וועלן מיר דארפן בעהטן מיט א לשון 'נא' וואס איז א לשון תחנונים, נאר מיר זאלן קענען בעהטן ווי עשרים (הגש"פ גדולי ירושלים' עמ' 161) אין נאמען פון הרי"ה זאנענפעלד.

אסאך מתנות און איין הלוואה

אין די יארן נאך די צווייטע וועלט'ס קריג האט דער גאון רבי מרדכי פורגמסקי געוואוינט אין פראנקרייך. אין איינע פון די טעג האט ער באמערקט ווי דער ראש ישיבה פון נוברדוק, דער גאון רבי רשרון ליבמאן, לויפט ארום אין די גאסן און זוכט מענטשן וואס ווילן אים פארבארגן געלט פאר זיין ישיבה, האט אים רבי מרדכי געזאגט:

שוין פון לאנג איז מיר שווער געווען, פארוואס די בקשה: "לא ליד מינת בשר ודם" זאגט מען בלשון חיד, און די בקשה: "ולא ליד הלוואתם" איז בלשון רבים? נאר נישט אומזיסט האט מען אזוי מתקן געווען, ווייל ווען א מענטש נוטיגט זיך אין א הלוואה איז ענדערשט ער זאל באקומען און גרויסע הלוואה פון איין מענטש, ווי ער זאל גיין אויפזוכן עטליכע מענטשן זיי זאלן אים פארבארגן. דעריבער בעהטן מיר: "אל תצריכנו ליד מתנת בשר ודם" אינגאנצן נישט, און אויך אויב עס איז נגוד געווארן מיר זאלן דארפן בארגן אויך אונזער לעבן, זאלן מיר נישט צוקומען צו "לידי הלוואתם" - פון אסאך, נאר מיר זאלן באקומען איין גרויסע הלוואה וואס מיט דעם זאלן מיר קענען דעקן אלע אונזערע באדערפענישן (אהל משה' לר"מ שיעורמאן) ח"ב עמ' תמזו).

דערווייטערן פון הלוואות (לשכנו תדרשו"ח עמ' רכו).

'מלוה ה' חונן דל'

פון דעם וואס מיר בעהטן אויך איינמאל: "לא ליד מתנת בשר ודם ולא ליד הלוואתם - כי אם ליד", זעהט אויס אז אויסער וואס דער אויב'שטער געבט מתנות פאר זיינע באשעפענישן, איז ער אויך א 'מלוה' פאר די וואס האבן נישט קיין זכיות, אויפן חשבון פונעם צוקונפט. און לויט דעם, אויך ווער עס איז נישט קיין 'צדיק' און ער בענטש יעדן טאג, בעהט ער פון השי"ת זאל אים פארבארגן אויפן חשבון פונעם צוקונפט, טראץ ער האט נאכנישט באצאלט די פריערדיגע 'הלוואה' וואס ער האט באקומען.

זאגט דער חפץ חיים אז אויך אין דעם קען מען זעהן די געוואלדיגע חסדים וואס השי"ת טוט מיט זיינע באשעפענישן; ווייל א בשר ודם, וועט נישט פארבארגן צום צווייטן מאל פאר איינעם וואס האט נישט באצאלט די פריערדיגע הלוואה, אבער דער אויב'שטער פארבארגט און פארבארגט און אויב דער מענטש זינדט, פארבארגט אים השי"ת ווייטער (עמ"י מס' ה' עקב, בשם ר"ד שלעינגער פון מאנסי).

א 'חברותא' צווישן דעם ריכטער און דער באשולדיגטער

דער אנפאנג פון דער ערצילונג איז געווען פאר ארום צוויי יאר. אין יענע נאכמיטאג איז דער נשיא פון די 'בני אמונים' ארגאניזאציע הרב יעקב דוב מארמארשטיין שלי"ט געווען אויפן וועג פון בני ברק קיין ירושלים, זיך באטייליגן ביי א חתונה פון א זון פון איינעם פון זיינע נאנטע.

אין יענע טעג האט מען געהאלטן אינמיטן איבערבויען די וועגן וואס פירן קיין ירושלים, צוליב דעם האט דער וועג קיין ירושלים געדויערט אסאך צייט מער ווי געראכטן. א קורצע בליק אויפן זייער האט קלאר געמאכט פאר הרב מארמארשטיין אז עס איז נישט שייך אנקומען קיין ירושלים בעפאר די שקיעה, אזוי ווי ער האט פולאנירט, האט ער געקוקט אויך די טאוולען וואס זענען געווען אויף די זייטן פון די וועג, האפנדיג טרעפן א טאוול פון שטעטל וואו דארט זאל ער אריינפארן און דארט וועט ער טרעפן א מנין איינע מנחה בעפאר די שקיעה.

ווען דער אויטא איז ענדליך אנגעקומען נעבן דעם שטעטל 'מבשרת ציון', האט דער דרייווער זיך אויסגעדרייט אויך רעכטיס אריין אינעם שטעטל און איז גראד געפארן צום דארטיגן שול. איין שול האט מען געהאלטן פארן זיך שטעלן דאווענען, און הרב מארמארשטיין מיט די וואס זענען מיט אים מיטגעפארן האבן דארט געדאוונט.

ווען מ'האט געענדיגט דאווענען, בעפאר הרב מארמארשטיין האט פארגעזעצט זיין וועג, איז אים ארויף געקומען די געדאנק אז נישט אומזיסט האט די השגחה עליונה אים דארט אריינגעפירט, דעריבער איז ער צוגעגאנגען צו די מאשין, ער האט פון דארט ארויסגענומען עטליכע בארעטלעך 'וכל מאמינים', און אזוי ארום איז שול עס אראפלייגן אויף איינעם פון די טישן. נאכדעם האט ער זיך ארויסגעלאזט אויף זיין וועג, און דא האט זיך געענדיגט דער ערצילונג פון זיין זייט.

נאר צוויי יאר שפעטער איז הרב מארמארשטיין געווארן געווארן דער וואונדערליכער פארזעצונג פון די ערצילונג. דאס איז געווען דער צווישן די הונדערטער פאקסן וואס שטראמען אויף חודש צו די אפיס פון 'בני אמונים', איז געקומען א בריוו אונטערגעשריבן דורך א איינוואוינער פון 'מבשרת ציון' וואו דארט שרייבט ער די ערצילונג וואס מיר ברענגען יעצט דא פאר אייך.

און אזוי שרייבט דער מענטש:

פאר ארום צוויי יאר בין איך צום ערשטן מאל געווארן געווארן פון געקערע געוואלדיגע אקטיוויטעטן אויף חינוך איבער געטעפערן אמון, ווען איך איינע פון די טעג האב איך געקומען אין שול אויף א טיש עפעס א בלעטל וואס ביז דעמאלטס האב נישט געוואוסט פון דעם צו זאגן.

אין האב געלייגט אין דעם בלעטל צווישן מנחה און מעריב אויך א גלייב'דיגער הנאה געגעבן פון די וואונדערליכע געדאנקען וואס זענען דארטן געווען געשריבן מיט א קלארן שפראך און אייגענעם צו ליינען. אין האב געלייגט דעם בלעטל פון אנהייב ביז דער ענדע און איך האב שטארק הנאה געהאט. ווייל דער ענין פון תפילה איז שטענדיג געווען נאנט צו מיין הארץ, האב איך באשלאסן זיך איינשריבן אין די ליסטע וואס באקומען דעם בלעטל יעדע וואך.

דעמאלטס ביזן היינטיגן טאג, יעדן ערב שבת דרוק איך ארויס דעם בלעטל וואס איז באקום, און אין לויף פונעם שבת האב איך הנאה עס צו ליינען.

יעדע וואך טרעף איך דארט א מנדע וואס דערמאנט דעם עולם זיך מחזק זיין אין דעם ענין פון געטעפערן אמון, פון מאל צו מאל שטייט דארט ארטיקלען איבער די מצוה. דורך די מודעות און ארטיקלען בין איך באקאנט געווארן אין די טיפיקייט און די סודות פון די מצוה פון געטעפערן אמון.

אזוי ווי יעדער איד בין איך פון קליינוויז אן אויפגעוואקסן מיט די מצוה פון געטעפערן אמון, אבער עס איז אזוי ווי איינגעשלינגען געווארן אין מיין הארץ צווישן די אנדערע מצוות. אין האב שטענדיג געענטפערט אמון אן צו פארשטיין אויך זיך פארטיפן אין דעם, נאר אזוי ווי מצות אנשים מלומדה, ענק האבן געעפענט די אויגן פאר מיר און פאר מיין פאמיליע, ווי איינער וואס שרייבט: אנטשולדיג, בלייב שטיין! א אמן איז פאר דיר.

אין ענקרער זכות האב איך דאס ערשטע מאל פארשטאנען ווי גרויס איז די מעלה פון די מצוה וואס טרעפט זיך צוגעהנדיגער טויזנטער מאל אין יעדע מינוט און אין יעדע עינט, און דאס אליין וואלט געווען גענוג א סיבה אויך זאל שטען שרייבן א בריוו זיך באדאנקען אויף דעם פון טיפן הארץ, אבער אזוי ווי ענק וועלן ליינען אין דער פארזעצונג וועלן ענק זעהן אז נישט צוליב דעם שרייבן איך מיין בריוו. אלץ א לאנגעריגער ליינער, לייך אין פון אמאל צו מאל איך בענטש בלעטל פערזענליכע ערצילונגען איבער די מצוה פון געטעפערן אמון, דעריבער, וויל איך ענק יעצט מיטטיילן מיט א אמת'דיגע ערצילונג וואס האט פאסירט מיט מיר אין די לעצטע צייט.

איבער פון מייער קליינטן האבן געפאדערט און מיר א גרויסע סומע געלט, צוליב א שאט וואס ער האט געהאט, און לויט זיינע ווערטער בין איך שולדיג אין דעם. איך וועל נישט ארייגיין אין די עטמע וועל איך דער גערעכטיגער, אבער עס האט זיך געהאנדלט אויב זייער א גרויסע סומע, און דער קליינטע וואס מיך געפאדערט האט זיך באנוצט מיט א גרויסן אדוואקאט. איך קען אפן זאגן אן איך האב זייער געציערט אויף מיין עקאנאמישע צוקונפט.

און וואס טוט א איד ווען ער געפינט זיך אין ענגשאפט? ער דערמאנט זיך אז עס איז דא א באשעפער וואס פירט דער וועלט, ער ווענדט זיך צו אים און בעהט זיין הילף! איך האב אזוי געטון, אבער באלד איז מיר ארויפגעקומען א געדאנק: אויב איך וויל דער אויב'שטער זאל מיר געבן, וואס געב איך אים?! האב איך באשלאסן, צוליב וואס ענקערע ווערטער שטייען מיר שטענדיג אקעגן די אויגן, זיך מחזק זיין אין דעם ענין פון געטעפערן אמון, אזוי ווי ענק האבן אסאך מערער געווען אין ענקער בלעטל - מ'זאל מקפיד זיין אויף ענטפערן און בכלל, און פברט אויף זאגן די ברכות השחר מיט א חברותא יעדן יאנדרפריה. איך האב זיך אזוי געפירט, עס וועל ער דעם וואס איך האב געווארט אויפן געריכט, דער געוואוינהייט איז געווארן א נאטור, און אין מיין הארץ האב איך געהאפט צום גוטן.

אין דעם טאג וואס האט געדארפט פארקומען דער געריכט בין איך אויפגעשטאנען פריה. דער צייט איז געווען באשטימט אויף האלב ניין אינדערפריה, און כדי איך זאל קענען דאווענען מיט א רואיגקייט און אויך זאגן עטליכע אקאפטיולעך תהלים בעפאר דער משפט, איך בין ארויסגעפארן קיין ירושלים ווען עס איז קוים געווארן ליכטיג, איך בין אנגעקומען אין די געגנט וואו דארט געפונט זיך דער געריכט-הויז און איך האב געזוכט א שול אין די געגנט דארט וואו איך וועל קענען דאווענען מיט א רואיגקייט.

ווען איך בין אנגעקומען אין שול האב איך געזעהן אז עס איז נאך דא צוואנציג מינוט ביזן אנהויב דאווענען, איך האב גענומען דעם תהלים און איך האב אנגעהויבן צו זאגן תהלים מיט געפיל. צוביסלעך איז דער שול פול געווארן, און מ'האט געוואלט אנהייבן דאס דאווענען, און דעמאלטס האב איך זיך דערמאנט אז קבלה וואס איך האב זיך אונטערגענומען, איך האב זיך געשטארקט אין בין צוגעגאנגען צו איינעם מיט א מכובד'יגן אויסזעהן וואס האט זיך אראפגעזעצט נעבן מיר, און איך האב אים געפרענט אויב איך קען זאגן די ברכות השחר און ער וועט ענטפערן אמן אויף זיי.

אין אנהויב האט דער מענטש מיך אנגעקוקט מיט א בליק פון אינטערסאנטקייט, ער האט נישט פארשטאנען פון וואו פאלט אויף אים די בקשה, אבער איך האב אים געקלערט מיט געפיהל אז דאס איז א קבלה וואס איך האב זיך אונטערגענומען צוליב א גרויסע לינגדע באשולדיגונג וואס גענוג אקעגן מייר, און אויב באלד צוגעשטימט צו מיין פארלאנג.

איך האב אים געזאגט די ברכות און ער האט געענטפערט אויף זיי אמון. ווען איך האב געענדיגט האט ער זיך אנטשולדיגט פון דעם וואס ער האט שוין געזאגט די ברכות אין שטוב. האב איך זיך געוואונן צו א צווייטן מתפלל און איך האב אים געבעהטן ער זאל זאגן די ברכות פאר מיר.

נאכן ענדיגן דאווענען בין איך געגאנגען צום געריכט-הויז און ווען איך בין אריין אין זאל בין איך זייער איבעראשט געווארן זעהנדיג אויפן בענקל פונעם ריכטער זיצט, נישט מער און ביזט ווייניגער, דער איד וואס א קורצע צייט פריער האט ער צוגעהערט מייער ברכות און געענטפערט נאך זיי אמון.

עס איז מיר שווער צו שילדערן די געפיהל וואס איך האב געהאט אין יענע מינוטן; אן צו וויסן וואס וועלן זיין די רעזולטאטן פון דער געריכט, האב איך געשפירט דעם גרויסן 'שמייכל' וואס איז געשיקט געווארן צו מיר פון הימל. אין טיפן הארץ האב איך אויפגעאטעמט, ווי מ'ווייזט פאר מיר פון הימל אז די קבלה וואס איך האב זיך אונטערגענומען איז געווען ריכטיג.

ביזן היינטיגן טאג ווייס איך נישט צי דער ריכטער האט מיך דערקענט אדער נישט, אבער אין ענדע פון דער געריכט בין איך ארויס אינגאנצן ריין.

עס קען זייער מעגליך זיין אז די באשלוס פונעם ריכטער איז געווען אנגעהאנגען אין דעם וואס אינדערפריה בין איך צוגעגאנגען צו אים זאגן די ברכות, און דעמאלטס האב איך דערציילט אז עס רעדט זיך פון א פאלטשע באשולדיגונג אויף מיר. ס'קען זיין אז ער האט געזעהן אין דעם א צייכן פון הימל... ווער ווייסט!?

וויאזוי עס זאל נאר נישט זיין, האט זיך אין מיר ערוועקט דער וויכטיגקייט פון זיך באדאנקען פון טיפן הארץ אויף ענקערע געבענטשטע אקטיוויטעטן אויף זיכוי הרבים, און ענק מכיר טובה זיין אויף דער נס וואס איז געקומען דורך ענק. איך האף אן אינעם בריוו וואס איך פארשטענען אויב פון די געפיהלן פון הכרת הטוב וואס איך בין פאר ענק. ויהי רצון ענק זאלן זוכה זיין צו יפוצו מעיינותיכם חוצה להגדיל תורה ולהאדירה.

עס וואונטש און דאנקט ג. מבשרת ציון

שיעור שלישי